

Samen maken we de toekomst voor Noordwijk!

Noordwijk aan Zee
Noordwijkerhout
Noordwijk Binnen
De Zilk

CONCEPT

Samen maken we de

toekomst voor Noordwijk!

Duurzaamheid Toerisme Diversiteit Fijn wonen Vrijheid
Identiteit Buurtinitiatieven Bereikbaarheid
Geluk Samen Ondernemers Prettig Samenleven
Kracht Groenvoorzieningen Toekomst Vertrouwen

Inhoud

Voorwoord	7
1. Noordwijk is van ons allemaal	9
2. Hoe de Omgevingsvisie werkt	13
3. De bijzondere waarden van de dorpen en het landschap	17
3.1 Heel Noordwijk en omgeving	18
Noordwijk aan Zee	22
Noordwijkerhout	26
Noordwijk Binnen	30
De Zilk	34
4. De gewenste koers in vijf thema's	39
4.1 Ondernemende gemeente; voldoende welvaart voor iedereen	40
4.2 Prettig wonen met voldoende woningen voor iedereen	42
4.3 Welzijn en gezondheid (cultuur en sport)	44
4.4 Bereikbaarheid	46
4.5 Duurzaam, klimaatneutraal en klimaatbestendig (natuur)	49
5. Hoe gaan we nu verder?	53
Hartelijk dank aan alle 'visionairen'!	56

Voorwoord

“ Samen maken we de toekomst van Noordwijk “

Hoe ziet de toekomst van onze gemeente eruit? Van het dorp waar u zich thuis voelt? Welke kant moet het op?

Vragen die ons allemaal raken.

Deze Omgevingsvisie, een toekomstvisie voor alle dorpen binnen de gemeente Noordwijk, is opgesteld door inwoners, ondernemers, ambtenaren en leerlingen van het Northgo College. Samen hebben zij vanaf maart 2020 in verschillende enthousiaste teams meer dan 30 toekomstvisies uitgewerkt. Met een redactieteam, waarin opnieuw inwoners ruim vertegenwoordigd waren, zijn al deze visies tot deze Omgevingsvisie samengebracht.

Een gedeelde visie op de toekomst is belangrijk om de juiste koers te kunnen varen. Ontwikkelingen zoals klimaatverandering en vergrijzing zullen niet aan Noordwijk voorbijgaan. Maar uit de visies die de teams hebben geformuleerd komen nog veel meer zaken naar voren. Zaken die ons allemaal aangaan, die ons allemaal bezighouden.

Want hoe houden we ook in de toekomst onze ondernemersgeest vast? Hoe zorgen we dat onze jongeren woonruimte kunnen vinden in hun eigen dorp? Dat de bollenvelden blijven bloeien? Hoe houden we Noordwijk aantrekkelijk voor toeristen, terwijl we tegelijkertijd de parkeeroverlast in het hoogseizoen willen verminderen?

Allemaal uitdagingen die we zeker niet uit de weg willen gaan. Tegelijkertijd willen we niet, dat met deze veranderingen onze dorpen en het landschap hun identiteit, hun eigenheid verliezen.

In deze Omgevingsvisie belichten we vijf hoofdthema's voor de toekomst: vrijheid om te ondernemen, fijn wonen, prettig samenleven, bereikbaarheid en duurzaamheid.

Graag wil ik u uitnodigen om met initiatieven en ideeën te komen. Mee te denken over de toekomst van Noordwijk. Heeft u een idee voor een nieuwe speeltuin, meer groen in uw woonwijk of een suggestie op het gebied van toerisme? En heeft u een plan hoe dit gerealiseerd kan worden? Laat het ons weten!

Samen gaan we de toekomst van de gemeente Noordwijk vormgeven. Dat vraagt om een positieve, constructieve opstelling van ons allemaal. Dus ook van alle medewerkers op het gemeentehuis. Uiteraard zijn er beleidskaders en wettelijke regels. Maar ook binnen het gemeentehuis willen we niet in regels en belemmeringen denken, maar in mogelijkheden en oplossingen.

Elk idee, elk initiatief dat bijdraagt aan een gezonde, duurzame toekomst voor heel Noordwijk is van harte welkom. Zolang uw idee goed past bij onze gekoesterde identiteit en bijdraagt aan het geluk van álle inwoners.

Samen maken we Noordwijk!

Sjaak van den Berg
- *Wethouder en portefeuillehouder Omgevingsvisie*

September 2020

Getoetst aan Omgevingsvisie

Elk idee, elk initiatief dat bijdraagt aan een gezonde, duurzame toekomst voor heel Noordwijk is van harte welkom. Zolang uw idee goed past bij onze gekoesterde identiteit, de gewenste koers en bijdraagt aan het geluk van álle inwoners. Elk initiatief zal door de het college en de gemeenteraad altijd worden getoetst aan deze Omgevingsvisie.

Noordwijk is van ons allemaal

1. Noordwijk is van ons allemaal

Aan deze Omgevingsvisie liggen meer dan 30 visies ten grondslag, bedacht en omschreven door meer dan 150 inwoners, ondernemers en ambtenaren. In verschillende teams hebben zij hun visies uitgewerkt. En geven zij aan hoe zij de toekomst van de nieuwe gemeente Noordwijk voor zich zien. Ook scholieren van het Northgo College hebben meegedacht en hun visies gegeven. In deze Omgevingsvisie is alles samengebracht en samengevat.

Draag ook bij!

Samen maken we Noordwijk. Of het nu gaat om groenvoorzieningen, de zorg, een speeltuin of verkeersoverlast: bij deze nodigen wij iedereen uit om bij te dragen aan de toekomst van onze gemeente. In deze visie leest u hoe en wanneer een initiatief bijdraagt aan de toekomst van Noordwijk en het welbevinden van alle inwoners van onze mooie gemeente. Wat voor gemeente willen we zijn? Waar willen we heen? In deze visie staat het beschreven.

Anders samenwerken

Deze Omgevingsvisie gaat ook over een andere, betere relatie tussen de gemeente en de Noordwijkse samenleving. Over vertrouwen tussen inwoners, ondernemers, verenigingen en gemeentelijk bestuur. De gemeente opereert steeds meer als partner van de samenleving. En de gemeente is niet langer alleen zelf aan de bal, ze laat ook anderen het spel maken. Of het nu over buurtinitiatieven, duurzaam ondernemen of het verenigingsleven gaat, de gemeente ondersteunt graag goede initiatieven. Bijvoorbeeld door het hanteren van een efficiënt vergunningsstelsel. Maar vooral door een constructieve opstelling. Natuurlijk zijn er altijd (landelijke) kaders, voorwaarden en richtlijnen, maar de gemeente streeft naar een open opstelling richting de samenleving, naar een nieuwe manier van samenwerken met de burgers.

Meer ruimte

Initiatiefnemers krijgen met deze Omgevingsvisie meer ruimte én meer verantwoordelijkheid. Aan iedereen met een goed idee of aansprekend plan vraagt de gemeente om met hun initiatief bij te dragen aan de toekomst van Noordwijk, aan het algemeen belang. Het is een uitnodiging aan u en alle andere inwoners om dit samen op te pakken! Deze Omgevingsvisie voor Noordwijk is opgesteld in het kader van de Omgevingswet (zie aparte kadertekst).

Eén gemeente, één toekomst

Op 1 januari 2019 zijn de gemeenten Noordwijkerhout en Noordwijk samengevoegd. Met als gevolg dat het beleid van de twee voormalige gemeenten moet worden afgestemd. Deze Omgevingsvisie is voor de gemeenteraad hét strategisch toetsinstrument waar het gaat om de fysieke leefomgeving. Op basis van deze visie stuurt de gemeenteraad op de lange termijn. De Omgevingsvisie is bindend voor de gemeente: voor de raad en ook voor het college van B&W. Alleen met een inhoudelijke onderbouwing kan het gemeentebestuur ervan afwijken. Er blijft altijd sprake van belangenafweging. Daarbij zal uiteindelijk de gemeenteraad beslissen wat binnen de visie het zwaarste weegt.

Leeswijzer

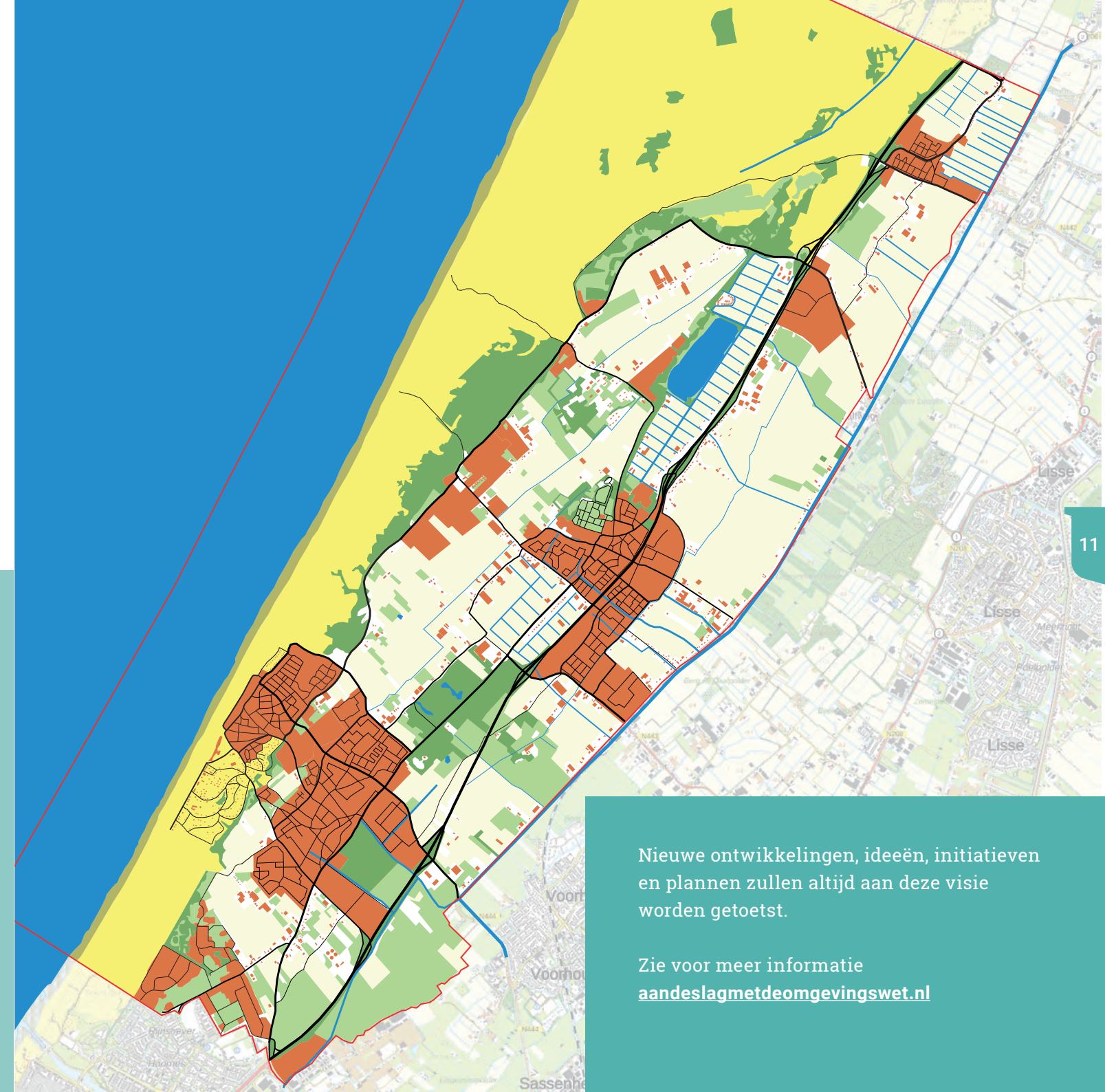
De volgende hoofdstukken behandelen achtereenvolgens hoe de visie werkt, wat de identiteit van Noordwijk is en welke koers per thema is uitgezet. Tot slot leest u hoe de Omgevingsvisie binnen de gemeente verder wordt uitgewerkt.

Deze Omgevingsvisie komt voort uit de nieuwe Omgevingswet

Onze Omgevingsvisie is een complete visie op de leefomgeving, voor de lange termijn en voor de hele gemeente. De Omgevingsvisie komt in de plaats van de huidige gemeentelijke structuurvisies, verkeers- en vervoerplannen, delen van de natuurvisie en milieubeleidsplannen.

De Omgevingsvisie is een verplicht onderdeel van de nieuwe Omgevingswet, die naar verwachting begin 2022 in werking treedt. De wet is bedoeld om de huidige wetgeving op gemeentelijk niveau veel eenvoudiger te maken. Totdat de Omgevingswet in werking treedt, kan deze omgevingsvisie worden gezien als een structuurvisie.

Tientallen wetten en honderden regels worden gebundeld in één nieuwe wet. De Omgevingswet kent drie onderdelen die nauw met elkaar samenhangen: de instrumenten om de wet uit te voeren (instrumentarium), de voortschrijdende digitalisering en een andere manier van denken en werken. Deze Omgevingsvisie is onderdeel van het instrumentarium.

Nieuwe ontwikkelingen, ideeën, initiatieven en plannen zullen altijd aan deze visie worden getoetst.

Zie voor meer informatie
aandeslagmetdeomgevingswet.nl

Hoe de Omgevingsvisie werkt

2. Hoe de Omgevingsvisie werkt

Deze Omgevingsvisie is aan de ene kant een uitnodiging aan alle inwoners van onze gemeente om met ideeën en initiatieven te komen. Aan de andere kant is het een toetsingsinstrument dat het college en de raad zullen gebruiken om alle ingediende initiatieven aan te toetsen. Het uitgangspunt van deze Omgevingsvisie is dat alle initiatieven binnen de gemeente Noordwijk aansluiten op de identiteit (hoofdstuk 3) en bijdragen aan de gewenste koers (hoofdstuk 4).

Identiteit in beweging

Een diversiteit aan dorpen binnen een gevarieerd landschap. Natuurwaarden van hoge kwaliteit. Een actieve en betrokken samenleving. Of het nu om het landschap, de dorpen of het bloeiende verenigingsleven gaat, de inwoners van de gemeente Noordwijk zijn er trots op. Het gaat om het wezen van de gemeente, in al haar diversiteit. Om datgene wat de gemeente Noordwijk uniek maakt. En dat willen we graag behouden en versterken!

Identiteit is geen vaststaand gegeven, maar een dynamisch gegeven. Een paar voorbeelden van veranderingen door de tijd heen:

- Waar nu de bollenvelden liggen, lagen vroeger landgoederen;
- De saamhorigheid en betrokkenheid binnen de dorpen is groot, maar toch heeft de individualisering van de samenleving ook invloed.
- De status van kuuroord versterkt nu ook de identiteit van badplaats.

Koersvast naar de toekomst

Er komen tal van ontwikkelingen op ons af die opnieuw tot verandering zullen leiden. Om de kwaliteiten van de gemeente Noordwijk ook in de toekomst te kunnen behouden is het belangrijk om op deze ontwikkelingen in te spelen en ze in goede banen te leiden. Welke richting we kiezen is aangegeven in de gewenste koers, waarover u meer leest in Hoofdstuk 4.

Het uitgangspunt van deze Omgevingsvisie is dat alle initiatieven binnen de gemeente Noordwijk aansluiten op de identiteit (hoofdstuk 3) en bijdragen aan de gewenste koers (hoofdstuk 4).

Wanneer en hoe draagt een initiatief bij?

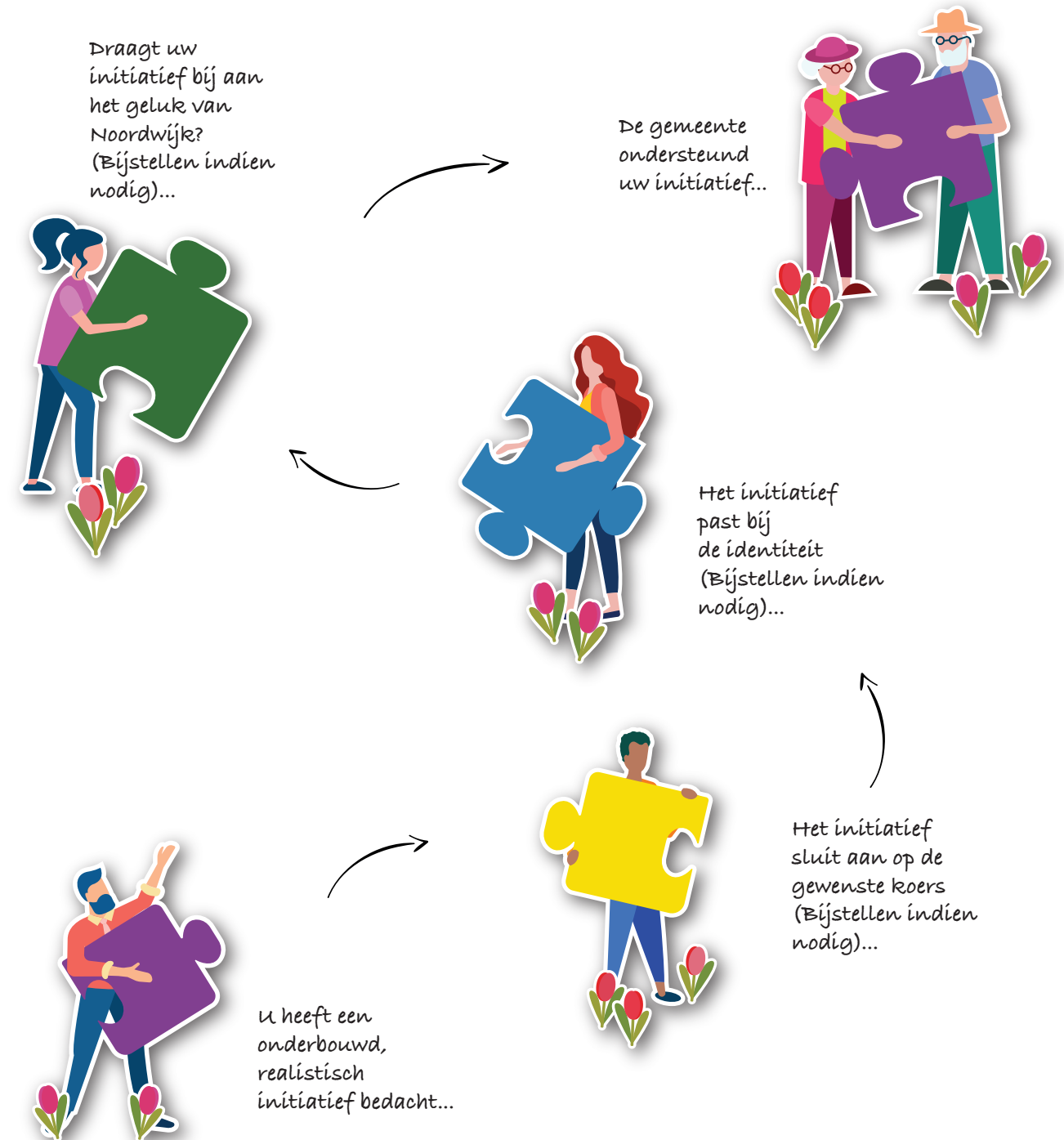
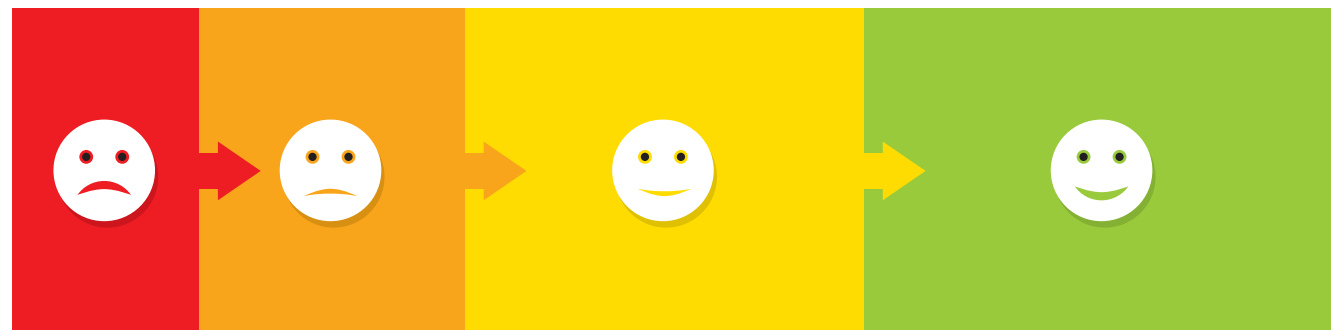
Een initiatief draagt bij aan de toekomst voor Noordwijk wanneer het aansluit op de gewenste identiteit én invulling geeft aan de gewenste koers. Elk initiatief wordt aan deze twee criteria getoetst. Aan iedereen die een idee neerlegt wordt gevraagd aan te geven hoe het initiatief bijdraagt aan de toekomst voor Noordwijk. Wanneer het hier niet aan bijdraagt, of zelfs afbreuk doet aan het algemeen belang van de inwoners, kan de initiatiefnemer het plan aanpassen zodat het wél bijdraagt. Ook de gemeente kan natuurlijk een initiatiefnemer zijn, waarbij samenwerking met de burgers het uitgangspunt is.

De Geluksmeter laat zien hoe het werkt

We vragen bij elk initiatief: draagt dit bij aan de gewenste toekomst voor Noordwijk? De vraag kan ook zijn: draagt het bij aan het geluk van Noordwijk? Draagt het bij aan het geluk van de samenleving
Een van de ruim 30 teams die hun omgevingsvisie uitwerkten, bedacht een Geluksmeter. De Omgevingsvisie zoals die er nu ligt kunt u namelijk ook zien als een meter voor geluk. Wanneer een idee bijdraagt aan de gewenste koers en aansluit op de gewenste identiteit, dan draagt het automatisch bij aan het geluk van heel Noordwijk en haar inwoners.

Het kan zijn dat een ingediend plan of idee onvoldoende bijdraagt aan de toekomst van Noordwijk. Het is dan aan de initiatiefnemer om te besluiten of het zinvol is hiermee verder te gaan. De gemeente ondersteunt het plan op voorwaarde dat het bijdraagt aan het algemeen belang en de toekomst van onze gemeente.

Wanneer de gemeente positief tegenover een plan staat, blijven wettelijke kaders, normen, regels en voorwaarden natuurlijk gelden. Denk bijvoorbeeld aan normen rondom stikstofuitstoot. De gemeente zal wel meekijken en meedenken over hoe hier mee om kan worden gegaan.

De bijzondere waarden van de dorpen en het landschap

3. De bijzondere waarden van de dorpen en het landschap

Inwoners van de gemeente Noordwijk zijn trots op hun dorpen en het landschap. In de luwte van de Randstad is het hier goed wonen, werken en recreëren. Ook binnen de regio worden de kwaliteiten van de gemeente Noordwijk zeer gewaardeerd. Dat het belangrijk is om dit unieke landschap te behouden, is een gevoel dat breed wordt gedragen.

In het landschap liggen de dorpen, elk met een eigen karakter. Die dorpen samen, vormen de gemeente Noordwijk. Met een betrokken gemeenschap waarin het prettig samenleven is en je gelukkig oud kunt worden. En de inwoners zouden graag zien dat dit ook in de toekomst zo blijft.

De huidige identiteit van Noordwijk heeft zich door de eeuwen heen gevormd.

Kortom, identiteit is iets dynamisch. En daarbij gaat het niet alleen om ruimtelijke kenmerken. Sociale samenhang, verenigingsleven, economische kenmerken, cultuur, omgangsvormen – alles maakt deel uit van onze identiteit.

Tegelijkertijd zijn het juist de continue ontwikkelingen die Noordwijk en omgeving hebben gemaakt tot wat het nu is. Ook in de toekomst zullen er weer veranderingen plaatsvinden. Veranderingen zijn nodig om Noordwijk mee te laten gaan met de tijd, met de wereld.

3.1 Heel Noordwijk en omgeving

In Noordwijk en Noordwijkerhout wonen al bijna 4.000 jaar mensen. In een oorkonde uit 889 staat de eerste vermelding van de plaatsnaam Noordwijk (Nordcha). Aan het begin van de 13e eeuw is Noordwijk verdeeld onder twee adellijke broers en werd Noordwijkerhout als aparte heerlijkheid van Noordwijk afgesplitst. Vanaf dat moment gaan de twee delen van het oude Nortich, zoals het later werd genoemd, hun eigen weg. Na 800 jaar, op 1 januari 2019, kwamen ze officieel weer bij elkaar en vormen ze één gemeente Noordwijk.

Hier willen we op voortbouwen in Noordwijk...

Natuur en landschap

- De natuur en het landschap met grote biodiversiteit vormen de basis voor lekker wonen, recreëren en een gezonde economie.
- Het is een mooie rustige plek midden in de Randstad, met de stad binnen handbereik
- Omgeven door het strand, de duinen, de bloemen en het vele groen en met een waterrijk achterland.
- Bijzondere natuurwaarden in de dorpen: in het openbaar groen, de bermen, de stroken langs de binnenduinrand, watergangen, houtwallen, landgoederen en tuinen.
- Veel groen in de dorpen en vanuit de dorpen is het landschap vaak zichtbaar en voelbaar.
- Gevoel van vrijheid, door de nabijheid van het strand, de duinen en de uitgestrekte omgeving met de bollenvelden.

Cultuur

- Een gemeente van doeners en ondernemers.
- Een betrokken samenleving, met een bloeiend verenigingsleven en krachtig vrijwilligersnetwerk.
- Er is veel 'burgerkracht' door zelfredzaamheid en initiatieven uit de samenleving.
- Er is veel waardevol cultureel erfgoed, historie speelt een belangrijke rol - denk bijvoorbeeld aan het bloemencorso, de visserij en de kruidenteelt.
- Een levendig sport- en cultureel klimaat in de dorpen.
- De veelzijdigheid van de dorpen, met elk hun eigen karakter, vormen de kwaliteit van Noordwijk.
- De dorpen hebben voldoende voorzieningen en horeca, er is wat te doen. Er is een gevarieerd winkelaanbod, passend bij de identiteit van het dorp.
- De historie van de dorpen is zichtbaar en voelbaar in de gebouwen en de omgeving.

Buitengebied

De dorpen in de gemeente Noordwijk worden omringd door een combinatie van verschillende, bijzondere landschappen. Overal zie of voel je de nabijheid van het strand en de zee.

Landschap

- De combinatie van bloembollenteelt, natuur, zee, strand, duinen en landgoederen maken de gemeente Noordwijk uniek.
- De landschappelijke waarden, met een nog steeds zichtbare geologische structuur, zijn uniek. Denk aan de strandwallen, polders, waterpartijen, ondergrondse bodemlagen ten gevolge van de verschoven riviermonding, oude en jonge duinen.
- Enkele grote landgoederen, zoals Offem, Calorama, Goohorst, Leeuwenhorst en Dyckenburch behoren tot de rijke cultuurhistorie van Noordwijk.

Kwaliteit

- De leefomgeving biedt ruime mogelijkheden voor Noordwijkers om aan hun lichamelijk en geestelijke welzijn te werken, de kuuroordstatus sluit hier goed op aan.
- Het unieke karakter van zee, duin- en boslandschap heeft belangrijke kwaliteiten voor natuur, recreatie en toerisme.

Natuur

- Grote biodiversiteit in het duingebied.
- Noordwijk ligt geheel in Nationaal Park Hollandse Duinen en er liggen twee Natura 2000 gebieden, ten noorden en zuiden van Noordwijk.

Economie/bollen/high-tech

- De bollenteelt is onlosmakelijk verbonden met onze cultuurhistorie.
- Een open bollenlandschap met mooie vergezichten en vol kleur in het voorjaar.
- Het grootschalig bollenlandschap is en blijft afhankelijk van economische haalbaarheid van de bollenteelt.
- De Bollenstreek, met alles wat daarbij hoort (bollenteelt, vaste planten, en export) in combinatie met de mooie natuur, strand en duinen zijn de trots van onze gemeente.
- Toerisme is belangrijk voor de economie van Noordwijk, de kuuroordstatus versterkt dit.
- Innovatie: ruimtevaart en kennisinstellingen versterken elkaar.
- Ook internationaal is Noordwijk van betekenis door de aanwezigheid van ESTEC en de hieraan gerelateerde high-tech bedrijven.
- Space Campus Noordwijk met de omliggende bedrijven kan uitgroeien tot een internationale high-tech hub.

Noordwijk aan Zee

Van vissersdorp naar badplaats naar kuuroord

Het huidige Noordwijk aan Zee ontstaat rond het jaar 1300, als vissersdorp in de duinen. De eerste bewoners houden zich bezig met de visvangst, strandjutterij en de jacht op konijnen. De welvaart neemt toe dankzij de opkomst van Noordwijk als badplaats en later ook door de vele congressen die er worden gehouden. Noordwijk trekt mensen aan vanwege de chique sfeer.

Tegenwoordig is Noordwijk aan Zee een kwaliteitsbadplaats, waar je een combinatie vindt van internationale aantrekkingskracht en charmante kleinschaligheid. Die balans moet goed blijven. In Noordwijk aan Zee is veel te doen en te beleven, er vinden veel evenementen plaats, het bruist. Een levendigheid die niet ten koste mag gaan van de leefbaarheid - ook hier is 'balans' het devies!

Hier willen we op voortbouwen in Noordwijk aan Zee...

- Noordwijk Zeeërs zijn trots op de combinatie van de charmante kleinschaligheid van hun oude dorpskern, het internationale karakter (dankzij de congressen) en de kust met zijn natuur. Dit evenwicht willen we graag behouden.
- Noordwijk onderscheidt zich als kwaliteitsbadplaats en kuuroord, met bijpassende horeca.
- Hoogwaardige voorzieningen en een prettige ambiance van Noordwijk als heilzame badplaats dragen bij aan de kwaliteit van leven.
- Het hele jaar door zijn er veel culturele activiteiten en leuke evenementen.
- Het is een echte familiebadplaats met een mooi, schoon en weids strand gecombineerd met gezellige strandpaviljoens.
- De kust met boulevards, de unieke natuur, strand, zee, duinen, bollenvelden.
- Noordwijk aan Zee ligt midden in het Nationaal Park Hollandse Duinen en het Natura 2000 gebied. Op veel plaatsen is de prachtige duinrand zichtbaar, die we graag willen beschermen.
- Bruisend vakantieoord met veel bezoekers en kwalitatieve recreatie, winkels en overnachtings- en congresmogelijkheden.
- Je kunt er uitwaaien, (water)sporten in een schone, gezonde lucht en in zeewater van goede kwaliteit.
- Noordwijk aan Zee is een sterk merk met uitstraling.
- Een bruisende badplaats waar je heerlijk kunt wonen, ondernemen, werken en verblijven.
- De vuurtoren en Huis ter Duin zijn bekende 'landmarks.'
- Het dorp staat bekend om goede parkeervoorzieningen, door het benutten van P-terreinen op afstand, zoals bedrijfsterreinen, sportparken en scholen (zie ook: bereikbaarheid, hoofdstuk 4).
- Authentiek dorpskarakter, met nog een paar vissershuisjes en de vuurtoren; het dorp heeft een ons kent ons gevoel.
- Van jong tot oud, je kunt er gezond en gelukkig wonen.
- ESTEC, in combinatie met de conferentievoorzieningen gericht op ruimtevaart/telecommunicatie, geeft de gemeente eigentijdse allure.

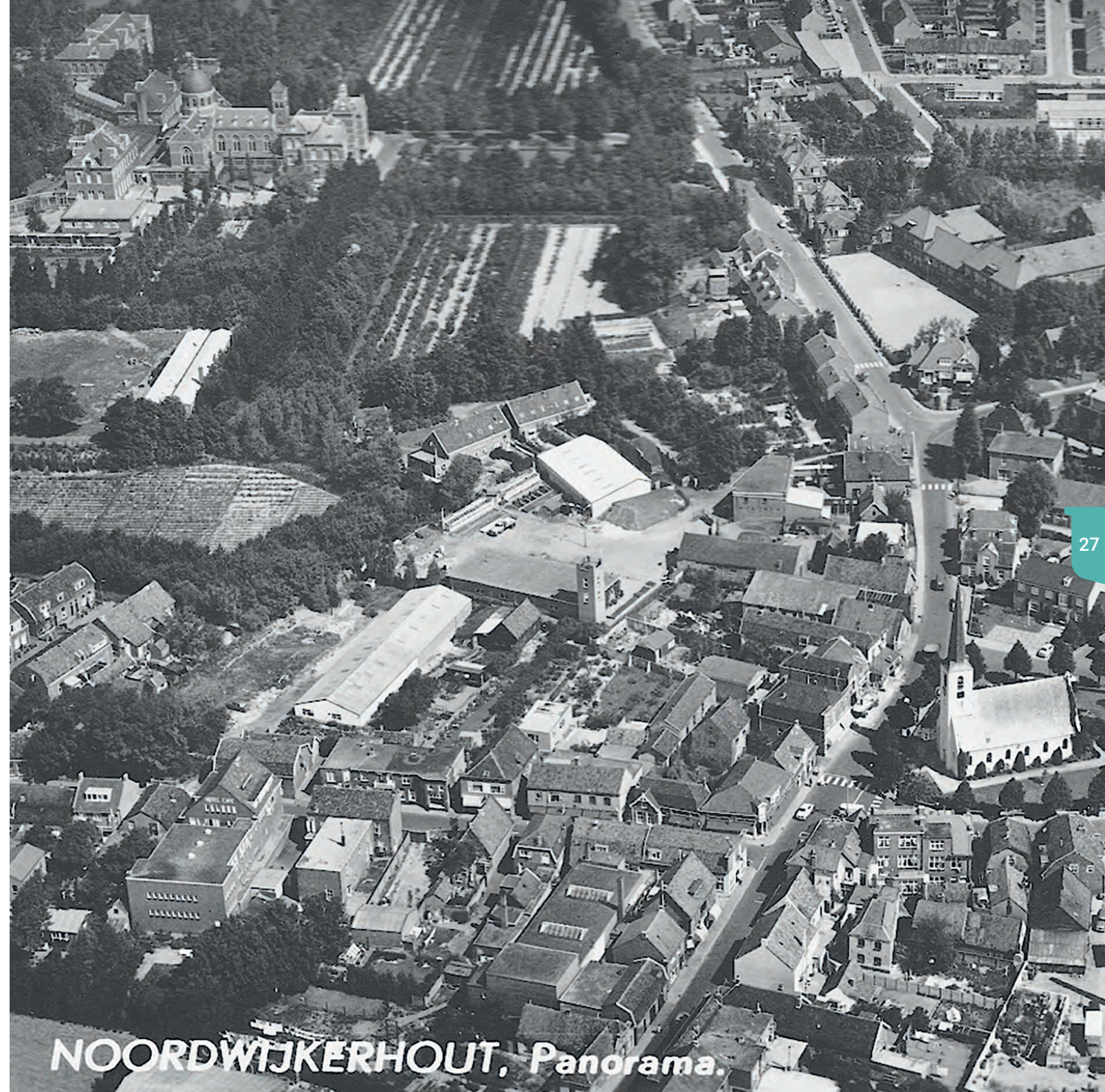
Noordwijkerhout

Het dorp rond de Witte Kerk

De eerste bewoners van Noordwijkerhout behoorden tot een stam die de door de Romeinen de Caninefaten werd genoemd, nu de naam van één van de drie carnavalsverenigingen van Noordwijkerhout. Vanaf ongeveer 1300 ontstond Noordwijkerhout (Nortich in den Houte) rondom het bekende Witte Kerkje.

Tegen het centrum van Noordwijkerhout vestigde St Bavo zich op een deel van de strandwal. En iets verderop vind je Sancta Maria: psychiatrische instellingen, die zorgden voor werkgelegenheid voor veel Noordwijkerhouters. De instellingen zijn niet meer in gebruik. Op de terreinen worden woonwijken gerealiseerd.

Het dorp valt op door de gemeenschapszin, sociale samenhang, het verenigingsleven (muziek, sport en carnavalsverenigingen) en het bloemencorso. Het gezellige centrum rond de Witte kerk biedt opvallend veel horeca. De Noordwijkerhouters wonen hier rustig tussen het vele groen.

NOORDWIJKERHOUT, Panorama.

Hier willen we op voortbouwen in Noordwijkerhout...

- Noordwijkerhout is een dorp met veel gezelligheid, gemeenschapszin en een grote sociale samenhang. Dit komt mede door de vele vrijwilligers, het rijke verenigingsleven en de evenementen, zoals het carnaval en de najaarsfeesten met de kermis.
- Het is er fijn wonen in rustige ruime, groene wijken en door de nabijheid en de openheid van de bollenvelden, landgoederen, duinen, natuur, zee en het strand met veel recreatieve mogelijkheden.
- Noordwijkerhout heeft een gezellig centrum rond de Witte Kerk, veel supermarkten en mooie scholen. Het borrelt er van de activiteiten.
- Blauwe aderen, deels historisch: de Leidsevaart, het Oosterduinse meer en natuurgebied Noordvoort, zijn parels.
- Het karakteristieke Bavoterrein in ontwikkeling, direct naast het centrum, heeft in het verleden veel betekend voor Noordwijkerhout en dat is nog steeds voelbaar.
- Er heerst een goed ondernemersklimaat en er zijn veel initiatieven voor ouderen en jongeren.
- De voorzieningen en faciliteiten, zoals De Schelft, zijn belangrijk voor het dorp.
- In dit bollendorp hebben de mensen onderling een sterke band.

Noordwijk Binnen

Welvarend dorp met een rijke cultuurhistorie

Noordwijk Binnen is ontstaan als bedevaartsoord rond de priester St Jeroen, die hier tussen 851 en 856 een parochie stichtte. Daarna kwamen er een gilde, een klooster en een Latijnse school. Door de eeuwen heen ontwikkelde Noordwijk Binnen zich tot een welvarend dorp, met grote herenhuizen langs de Voorstraat en buitenplaatsen rondom.

In dit mooie historische dorp rond de twee Jeroenskerken zijn voldoende winkels aanwezig. Het open middengebied tussen Noordwijk Binnen en Noordwijk aan Zee, maakt Noordwijk Binnen tot een eigen dorp met een eigen sfeer.

Hier willen we op voortbouwen in Noordwijk Binnen...

- Noordwijk Binnen is een dorp met de historische uitstraling van de oude dorpskern met daarin de Voorstraat en de twee Jeroenskerken.
- De cultureel-historische en groene omgeving maken dat je er prettig woont en leeft.
- Een veelzijdig dorp voor jong en oud.
- De bevolking is sociaal-economisch zeer divers, ook qua woonvormen.
- Er zijn voldoende winkels – een aantrekkelijk winkelgebied voor bewoners, bezoekers en toeristen.
- In Noordwijk Binnen wil je graag zijn, of je nu inwoner, werknemer, werkgever of bezoeker bent. Als je vraagt waarom, dan geeft iedereen een ander antwoord, vanuit een ander perspectief.
- Noordwijk Binnen heeft een rijk verenigingsleven, betrokken inwoners en actieve ondernemers.
- Het middengebied tussen Noordwijk aan Zee en Noordwijk Binnen maakt Noordwijk Binnen echt tot een eigen dorp.
- Het is authentiek, knus en groen.
- Met multifunctionele publieke ruimtes waar allerlei activiteiten en werkzaamheden ondernomen worden, elkaar ontmoetend, op loopafstand.
- Noordwijk Binnen wordt omringd door natuur van het uitgestrekte kustgebied met de duinen, landgoederen en bollenvelden.
- Er is veel vertrouwen in de burens, de participatiegraad is hoog en er is een goede sociale cohesie.
- Je kunt er gezond en gelukkig leven.
- Er is veel ruimte en er zijn uitstekende voorzieningen om te sporten en te recreëren.
- Er is veel aandacht voor cultuur.

De Zilk

Dorps, kabbelend en kleinschalig

Tegenwoordig ziet De Zilk er overwegend vlak uit, maar ook hier lag een rijk duingebied. Hier werd op konijnen gejaagd. Er werden duinen afgegraven om elzen te planten, koren te zaaien en omdat er behoefte was aan weiland. Later zijn de duinen op grotere schaal afgezand, om in gebruik te nemen als zeer geschikte grond voor de bloembollenteelt. De grote bollenkwekers hadden hun bedrijven van oudsher in de 'Kleine Zilk' en de arbeiders woonden in de 'Grote Zilk'.

Het leven kabbelt rustig voort in dit kleine dorp, dat een gezond verenigingsleven kent en zo prachtig ligt tussen duinen en bollenvelden.

Hier willen we op voortbouwen in De Zilk...

- In De Zilk is het doorgaans heerlijk rustig en kabbelt het leven vredig voort. In De Zilk kom je tot jezelf, vinden de Zilkers.
- Het dorpse dorp heeft een sociaal gezicht en een rijk verenigingsleven.
- De Zilkers zijn trots op de vele vrijwilligers en de Zilker identiteit. De Duinpan speelt hier als gemeenschapshuis een belangrijke rol.
- Het is een klein dorp met goede basisvoorzieningen.
- Een uniek bollandorp, bijna geheel omsloten door felgekleurde bollenvelden en fraaie panorama's.
- Het ligt tegen een bijzonder duingebied aan: de Amsterdamse Waterleidingduinen.
- Vanuit De Zilk loop je rechtstreeks de natuur in.
- De Zilkers verwelkomen graag bezoekers die kennis willen maken met het 'dorpse leven'.
- Veel toeristen komen niet alleen langs De Zilk, maar blijven er ook even hangen.
- De Zilk is een hechte, compacte gemeenschap waar iedereen - van jong tot oud – z'n plek kan vinden.
- Duurzaam werken en wonen is hier heel gewoon en natuurlijk.
- Een prettig en geborgen omgeving voor iedereen, je kunt er zo lang blijven wonen als je wilt.
- De Zilk ziet zichzelf niet als forensendorp.
- Het is authentiek, knus en groen.

De gewenste koers in vijf thema's

4. De gewenste koers in vijf thema's

Veel veranderingen en ontwikkelingen die op Noordwijk af komen zijn ontwikkelingen waar heel Nederland mee te maken heeft. Denk aan het verduurzamen van de economie, van onze eigen leefstijl. Of aan de vergrijzing van de bevolking en de voortgaande individualisering van de samenleving.

Maar het gaat uiteraard ook om lokale ontwikkelingen en pijnpunten die aandacht vragen. Zoals de hoge grondprijs, waardoor er relatief weinig betaalbare huisvesting beschikbaar is. Ook is het belangrijk dat het imago van Noordwijk fris en eigentijds blijft, omdat we bijvoorbeeld willen voorkomen dat Noordwijk als badplaats sleets en flets wordt.

De vijf thema's voor de toekomst

1. Ondernemende gemeente; voldoende welvaart voor iedereen
2. Prettig wonen met voldoende woningen voor iedereen
3. Welzijn en gezondheid (cultuur en sport)
4. Bereikbaarheid
5. Duurzaam, klimaatneutraal en klimaatbestendig (natuur).

Welke koers kiest Noordwijk?

Dat wordt per thema aangegeven. Vanzelfsprekend hangen de thema's nauw met elkaar samen, je kunt ze ze nooit helemaal los zien van elkaar. Zo zal een voldoende aantal starterswoningen ook helpen bij het tegengaan van vergrijzing. En het streven naar duurzaamheid is bijvoorbeeld ook van invloed op de manier waarop je de bereikbaarheid regelt. Per thema zijn de verbanden zo goed mogelijk weergegeven.

De basis op orde!

Om Noordwijk toekomstbestendig te maken zijn er ook zaken die vanzelfsprekend lijken maar die beslist aandacht verdienen. Denk aan energie en drinkwater. Aan een schone lucht en bodem. Maar ook rust is een belangrijke basisbehoefte. Net als veiligheid, in al zijn facetten: verkeersveiligheid sociale veiligheid, waterveiligheid en brandveiligheid.

Deze zaken worden hier niet één voor één beschreven. We vatten ze hier samen met: de basis moet op orde zijn. De basis van een mooie toekomst voor heel Noordwijk.

4.1 Een ondernemende gemeente met voldoende welvaart voor iedereen

Noordwijk is een gemeente van ondernemende mensen en harde werkers. De bollen, de zorg en het toerisme zitten de bewoners van Noordwijk in het bloed. De inwoners zijn trots op deze sectoren. De kuuroordstatus sluit hier goed op aan.

Economisch doet de gemeente Noordwijk het goed en dat willen we in de toekomst natuurlijk zo houden. Voldoende werkgelegenheid en welvaart voor iedereen is het devies. Daarvoor hebben we een veerkrachtige en robuuste economie nodig, gestoeld op diverse sectoren.

- Aandacht voor lokale economie, voorzieningen en winkelgebied.
- Blijvende aandacht voor kwaliteitsverbetering en innovatie.
- Inzetten op een duurzame, circulaire en klimaat-neutrale economie.
- De unieke positie tussen bollen, duinen en strand is het uitgangspunt.

Innovatie en vernieuwing

Om in te kunnen spelen op de ontwikkelingen die op ons afkomen is innovatie belangrijk. Door de kennis uit verschillende sectoren te combineren kunnen we mogelijk nieuwe stappen zetten. Kan de kennis rond ESTEC wellicht bijdragen aan de zorg, de bollenteelt of de kuuroordstatus?

Daarbij moeten we ook oog hebben voor verantwoord ondernemen. Aandacht voor kwaliteit en duurzaamheid, of het nu om lokale of internationale activiteiten gaat.

Verduurzaming bollenteelt

In de bollenteelt is men al druk bezig met innovatie en verduurzaming. Zodat deze toeristische ‘magneet’ steeds beter in balans komt met biodiversiteit, waterkwaliteit en klimaat. Het beperken van gewasbeschermingsmiddelen, hergebruik van materialen en zuinig gebruik van energie en water zijn logische stappen. De bollenvelden vormen een belangrijk element in het landschap en stimuleren recreatie en toerisme. Kleinschalige landschapselementen, zoals hagen of bosjes, passen hier goed bij.

Recreatie en toerisme

Voor recreatie en toerisme ligt het accent op kwaliteit: eigenzinnig, persoonlijk, charme vóór volume, topklasse congresfaciliteiten. De kuuroordstatus doet daar nog een schepje bovenop. Het Oosterduinse Meer kan goed bij de ontwikkeling van het kuuroord worden betrokken.

Uitwassen zoals illegaal kamperen of permanente bewoning van vakantiewoningen worden tegengegaan. Daarnaast willen we verlenging van het seizoen, onder meer door het hele jaar door evenementen te organiseren. Ook wordt bij recreatie en toerisme ingezet op duurzaamheid, zoals de (her)ontwikkeling van vakantieparken. Landschap en natuur blijven een belangrijke basis voor het toerisme. Een bezoekerscentrum in Noordwijk kan dit zeker versterken. Met lokale organisaties, zoals Noordwijk Marketing, zetten we hierop in. Ook een betere ontsluiting door middel van fiets- en wandelpaden kan hieraan bijdragen.

Economie in de dorpen

Extra aandacht gaat uit naar de lokale economie in de dorpen, in combinatie met de leefbaarheid in de dorpen zelf.

Inzet is een divers aanbod van winkels, weekmarkten, werkplaatsen, ontmoetingsplaatsen, ambachten, parken, rustplaatsen en ateliers. Het aanbod moet passen bij het betreffende dorp en bijdragen aan een duurzame economie, waarin lokaal wordt gemaakt, gerepareerd, gekocht, etc.

Per dorp wordt gezocht naar de beste manier om dit met elkaar verder te ontwikkelen. Bijvoorbeeld door het instellen van wijkorganisaties of wijk-bv's, waarin kennisinstellingen, bedrijfsleven, inwoners en overheid samen komen. Of door minder verkeer en meer voorzieningen op loopafstand. Ook kunnen recreatieve en toeristische evenementen, verspreid over het jaar, bijdragen aan de levendigheid van de dorpen.

Internationale high-tech

Ook internationaal is Noordwijk van betekenis. Onder andere door de aanwezigheid van ESTEC en de hieraan gerelateerde high-tech bedrijven. De aanzuigende werking van ESTEC als vestigingsplaats voor andere technologie-bedrijven zal gestimuleerd worden. Niet alleen Noordwijk, ook de regio haakt hierop aan. Space Campus Noordwijk kan uitgroeien tot High Tech Cluster van internationaal niveau. Met als kloppend hart de nieuwe campus en daaromheen de high-tech bedrijven die graag naar Noordwijk willen komen.

Wie is aan zet?

Waar het gaat om economie, zijn in de eerste plaats de ondernemers zelf aan zet. Ook overkoepelende organisaties zoals Noordwijk Marketing spelen een rol. De gemeente stelt zich positief op ten opzichte van initiatieven die onze welvaart ten goede komen en werkgelegenheid creëren. Daarnaast heeft de gemeente een rol bij het scheppen van de juiste voorwaarden. Denk aan het sturen op een betere bereikbaarheid, het ondersteunen van samenwerkingen en regionale afstemming. Bij het levendig houden van de dorpen kan de gemeente een actieve rol spelen. Een goede samenwerking tussen inwoners, ondernemers en de gemeente is daarbij altijd het vertrekpunt.

4.2 Prettig wonen met voldoende woningen voor iedereen

Noordwijk is een fijne gemeente om in te wonen. Het strand en de duinen, de relatieve rust binnen de Randstad en de nabijheid van de grote steden: het zijn de ingrediënten waardoor mensen graag in Noordwijk willen wonen. En ook de directe woonomgeving in de dorpen is aantrekkelijk. De levendige dorpen met hun historische kernen, de onderlinge betrokkenheid, de voorzieningen en het groen en water - het zijn belangrijke pluspunten, of het nou gaat om wonen in Noordwijk aan Zee, Noordwijk Binnen, Noordwijkerhout of De Zilk.

- Variatie in wonen met voldoende woningen voor jong en oud(er).
- Betaalbaar bouwen, juist voor inwoners van de gemeente
- Bouw starterswoningen actief stimuleren
- Duurzaam bouwen en wonen, verduurzamen bestaande bouw
- Levensloopbestendige woon-/zorgconcepten voor senioren

PRETTIG WONEN

#STARTER
#BETAALBAAR WONEN
#DUURZAAM

Betaalbare (starters)woningen.

Neveneffect van de hoge woonkwaliteit is dat juist dóór deze aantrekkelijkheid de huizenprijzen hoog zijn. Jongeren maken zich zorgen of zij in de toekomst zelf ook nog in de gemeente Noordwijk kunnen wonen. Om aan deze vraag te kunnen voldoen wordt expliciet ingezet op behoud en nieuwbouw van betaalbare woningen en starterswoningen. Waarbij we de grote variatie aan woningen voor verschillende categorieën in stand willen houden.

Voortbouwen op identiteit

Nieuwbouw vindt bij voorkeur plaats in de dorpen, of er tegenaan. Daarbij is de identiteit van de dorpen zelf leidend, ook qua sfeer en architectuur. Bouwen in hogere dichtheid zorgt voor meer woningen en tegelijkertijd minder ruimtebeslag. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om meer woningen per perceel, het bebouwen van open plekken in dorpen of om gestapelde bouw. Bij alle nieuwbouw wordt voortgebouwd op de identiteit van de dorpen. Met bouwen in het buitengebied willen we terughoudend omgaan. Wanneer we er wel bouwen, geldt ook hier dat we aansluiten op de identiteit. Ook innovatieve woonvormen, behoren tot de mogelijkheden. Net als passende woningen voor senioren, zodat zij langer zelfstandig thuis kunnen wonen. Renovatie en verbouw van het huidige woningbestand kan daarbij wenselijk zijn.

Duurzaamheid

Zowel bij nieuwbouw als verbouwen is duurzaamheid een vanzelfsprekend uitgangspunt. Isoleren van woningen is een effectieve manier om energie te besparen. Het opwekken van energie door zonnepanelen of een warmtepomp zijn bij (ver)bouwen vanzelfsprekende opties. Ook bouwen in hout is in principe zeer duurzaam.

Aandacht voor extra ondersteuning

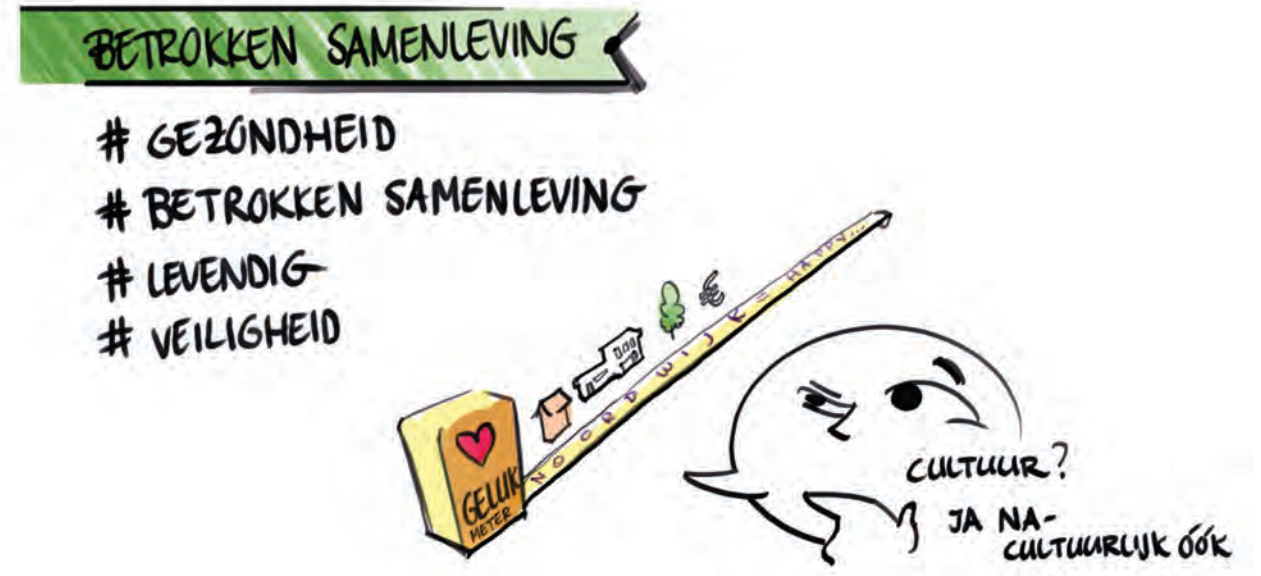
Er is aandacht voor een prettige woon- en leefomgeving, ook voor wie niet volledig zelfstandig kan wonen of op een andere manier ondersteuning behoeft. Met onze maatschappelijke partners (zoals woningcorporaties, welzijnorganisaties en het Zorgpact ‘wonen welzijn zorg’) zorgen we voor een woningvoorraad die aansluit bij de veranderende woonwensen vanuit het langer zelfstandig wonen, dus voor ouderen en alle andere groepen met een zorgvraag. Er is uitdrukkelijk aandacht voor tijdelijke huisvesting. Deze woningen zijn in de eerste plaats voor Noordwijkse jongeren/starters en voor kleine Noordwijkse huishoudens die een tijdelijke woonoplossing zoeken, zoals spoedzoekers. Arbeidsmigranten zijn essentieel onderdeel van onze samenleving. Wij willen ook hen adequate huisvestingplaatsen bieden, volgens kwaliteitseisen zoals vastgelegd in de (regionale) beleidsregel.

Wie is aan zet?

Iedereen met een plan voor woningbouw kan zijn of haar ideeën naar voren brengen. De Noordwijkse woningmarkt maakt deel uit van de regionale woningmarkt. De regiogemeenten hebben afspraken gemaakt. Daarnaast zijn ook (particuliere) ontwikkelaars en woningbouwcorporaties aan zet. De gemeente heeft ook een actieve rol en zal toekomstige woningbouwplannen toetsen aan deze Omgevingsvisie.

4.3 Een betrokken gemeenschap; Een plek waar we prettig samenleven en gelukkig oud worden

De gemeente Noordwijk vormt een energieke, betrokken samenleving. Veel inwoners voelen zich verbonden met hun omgeving en dat willen we graag zo houden. En of het nu gaat om sport, cultuur of ontspanning: evenementen en verenigingen spelen een belangrijke rol. Daar ontmoeten we elkaar. Of we werken er als vrijwilliger zelf aan mee. Vitaliteit, levendigheid, er moet wat te doen zijn. In alle dorpen en liefst het hele jaar door. Er zijn voldoende voorzieningen en plekken waar jong en oud elkaar tegenkomen. Ook zijn er voldoende mogelijkheden om op eigen kracht maatschappelijke initiatieven te kunnen ontplooiën.

- Voor iedereen, jong en oud, inclusief
- Prettig samenleven
- Voorkomen van ongewenste eenzaamheid
- Gezond en gelukkig
- Met elkaar, in wederzijds vertrouwen

Gezondheid

Gezondheid vinden we natuurlijk belangrijk, dus moet zorg toegankelijk en goed zijn. De status van Noordwijk als kuuroord sluit hier goed op aan, net als de zorginstellingen binnen de gemeente. De badplaats, natuur en landschap vormen ook hier een mooie basis. Een schoon milieu, heilzaam zeewater en groen kunnen worden ingezet bij het verminderen van stress-gerelateerde ziekten. Sport is natuurlijk ook onderdeel van een gezond leven. Daarom zullen we het imago van Noordwijk als sportieve gemeente altijd blijven koesteren.

Iedereen doet mee

Veel inwoners van Noordwijk aan Zee, Noordwijk Binnen, De Zilk of Noordwijkerhout hebben het goed en redden het op eigen kracht. Zij voelen zich fysiek en psychisch goed en op hun gemak. Maar sommigen van ons worden wel geconfronteerd met problemen. Uitgangspunt voor de gemeente Noordwijk is dat iedereen mee doet. We zorgen voor elkaar. We houden rekening met elkaar. En lukt het allemaal niet: dan vragen we hulp van professionals.

Ongewenste eenzaamheid accepteren we niet

We zullen eenzaamheid van (oudere) inwoners tegengaan met alles wat we in ons hebben en we gaan sociale cohesie waar nodig stimuleren. Door meer aanleidingen te creëren om elkaar te ontmoeten. Bijvoorbeeld in buurthuizen, op nieuwe ontmoetingsplekken of nieuwe initiatieven die bijdragen aan ontmoeting, beweging en meedoen. Want in Noordwijk hoeft niemand eenzaam te zijn en laten we niemand aan zijn of haar lot over!

Bepalende factoren

Voldoende levensstandaard, dus behoud van welvaart en goed wonen voor iedereen, zijn een belangrijke voorwaarden voor prettig samenleven. En ook veiligheid is een basisvoorwaarde voor de leefbaarheid van onze dorpen en draagt bij aan het welzijn of het 'geluk' van de inwoners. Onderwijs, winkels, horeca, toegankelijke zorg, kunst en cultuur – alles draagt bij aan een goed leven voor ons allemaal. Aan een omgeving waarin je lekker kunt leven en gelukkig oud kunt worden.

Wie is aan zet?

Prettig samenleven doe je natuurlijk samen. Uiteindelijk zijn het inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties én de gemeente die het samen willen waarmaken. De gemeente creëert ook ontmoetingsplekken en ondersteunt initiatieven die hier stimulerend en constructief aan bijdragen.

4.4 Goede bereikbaarheid en minder (parkeer)overlast op topdagen

Een goede bereikbaarheid, voor alle vormen van vervoer, is erg belangrijk voor de gemeente Noordwijk. Mensen moeten hun woning, werkplek, relaties, (middelbare) scholen en voorzieningen goed kunnen bereiken. Hetzelfde geldt voor de goederen die hun weg naar bedrijven, winkels en consumenten moeten vinden. Dat wil niet zeggen dat mobiliteit ten koste van alles mag gaan. Ook de kwaliteit van de leefomgeving, de verkeersveiligheid en het milieu zijn belangrijke aspecten als het gaat om leefbaarheid.

- Betere bereikbaarheid met auto, OV en fiets
- Parkeerproblematiek op topdagen slim oplossen; minder auto's in het straatbeeld
- Verbetering van het fiets- en wandelnetwerk
- Toegankelijkheid voor minder validen
- Verkeersveiligheid voorop

Voorrang voor OV en fiets

Noordwijk kiest voor een samenhangende verkeers- en vervoeroplossing, waarbij alle vormen van vervoer belangrijk zijn. De bereikbaarheid per fiets en het openbaar vervoer moet in elk geval verbeterd worden, ook omdat we duurzaamheid willen laten meewegen.

Verbindingen

Bereikbaarheid en verbinding moeten we groot zien. Het gaat om goede verbinding tussen de dorpen en met de dorpen van omliggende gemeenten. Het gaat ook om de aansluiting op het nationale vervoersnetwerk. En om het beperken van de reistijd. Dit geldt zowel voor het autoverkeer als voor het openbaar vervoer. Een optimale aansluiting op bussen naar Noordwijk vanaf de treinstations Sassenheim, Voorhout en Leiden is gewenst. Net als beschikbaarheid van elektrische fietsen op de stations. Maar ook andere oplossingen zijn welkom.

Voor wandelaar, fiets en auto

Verbetering van het fiets- en wandelnetwerk is beslist gewenst. Daarmee dagen we ook de toerist uit de auto te laten staan en zich met de fiets door de streek te bewegen, door fietsers en wandelaars meer voorrang en meer ruimte te geven.

Tegelijkertijd moeten we blijven nadenken over de bereikbaarheid voor de auto. Voor bijvoorbeeld het (internationaal) congresstoerisme in Noordwijk aan Zee is een goede bereikbaarheid voor auto's noodzakelijk. Behalve verbetering van het openbaar vervoer is ook uitbreiding c.q. verbreding van de toegangswegen gewenst.

Parkeeroverlast op topdagen verminderen

De parkeeroverlast en verkeersdrukke op topdagen en tijdens zomerse evenementen zijn een terugkerende kwestie. Naarmate Noordwijk meer toeristen en recreanten trekt, neemt de vraag naar parkeerruimte toe en groeit de druk op bereikbaarheid en leefbaarheid. De gemeente Noordwijk zet in op het organiseren van alternatieve en duurzame vormen van mobiliteit. Zoals het intensiveren van het openbaar vervoer voor het toeristisch en recreatief verkeer. Denk aan pendeldiensten of hop-on-hop-off-bussen. Auto's laten parkeren buiten de dorpen is gewenst, waarbij men dan verder reist met bijvoorbeeld een pendelbus. In de weekenden kan ook de parkeerruimte op bedrijventerreinen of bij sommige scholen worden benut. Parkeergarages kunnen ook helpen de parkeerdruk en de overlast te verminderen, mits ze zeer zorgvuldig worden ingepast.

Ook in de dorpen is parkeeroverlast een knelpunt. Maatregelen om dit tegen te gaan, en auto's meer uit het zicht te houden, zijn nodig. Bijvoorbeeld door parkeren buiten het dorp of door bestaande parkeergarages te benutten.

Verbetering van de bereikbaarheid is gewenst, maar niet tegen elke prijs. Het ruimtebeslag door meer parkeerruimte of meer wegen mag het karakter van de dorpen of het buitengebied niet onherstelbaar aantasten.

Verkeersveiligheid

De gemeente zet ook in op het verbeteren van de verkeersveiligheid door het terugdringen van het aantal (ernstige) verkeersongevallen. De nadruk ligt op de inrichting van een veilige infrastructuur. Er worden keuzes gemaakt om hoge snelheden en extreme drukke te beperken. Daarnaast zullen we door middel van voorlichting, educatie en handhaving het gedrag van mensen positief beïnvloeden. Er moet speciale aandacht zijn voor de kwetsbare verkeersdeelnemers en de positie van voetgangers en fietsers.

Wie is aan zet?

Waar het om de aanleg van infrastructuur gaat is in de eerste plaats de overheid aan zet. Tegelijkertijd kunnen ondernemers en lokale partijen meedenken en meedoen, bijvoorbeeld waar het om recreatie en toerisme gaat. Zo zijn er bijvoorbeeld gebiedsbeheerders, denk aan Dunea een Staatsbosbeheer, die zelf wandel- en fietspaden aanleggen. Of recreatieondernemers die eigen voorzieningen hebben, zoals pendelbusjes of oplaadpunten voor fietsen.

4.5 Een duurzame gemeente Noordwijk; klimaatneutraal en -bestendig

Op het gebied van duurzaamheid komen er mondiaal grote veranderingen op ons af. Dit vraagt om forse aanpassingen, ook binnen de gemeente Noordwijk. Het gaat om het tegengaan van de klimaatverandering en tegelijkertijd om het opvangen daarvan.

De terugloop van de biodiversiteit willen we bovendien een halt toeroepen en onze ecosystemen in stand houden en verbeteren.

Feitelijk heeft duurzaamheid betrekking op alles. Op de economie, op wonen, op bereikbaarheid. We organiseren zaken voortaan anders. Bij elke stap die we nemen, nemen we duurzaamheid in onze overwegingen mee. Om zo uiteindelijk te komen tot een duurzame gemeente.

Actief bijdragen aan energietransitie

- Inzet op duurzame dorpen, lokale oplossingen
- Duurzaam ondernemen
- Samen werken aan een klimaatbestendige omgeving
- Biodiversiteit op peil houden

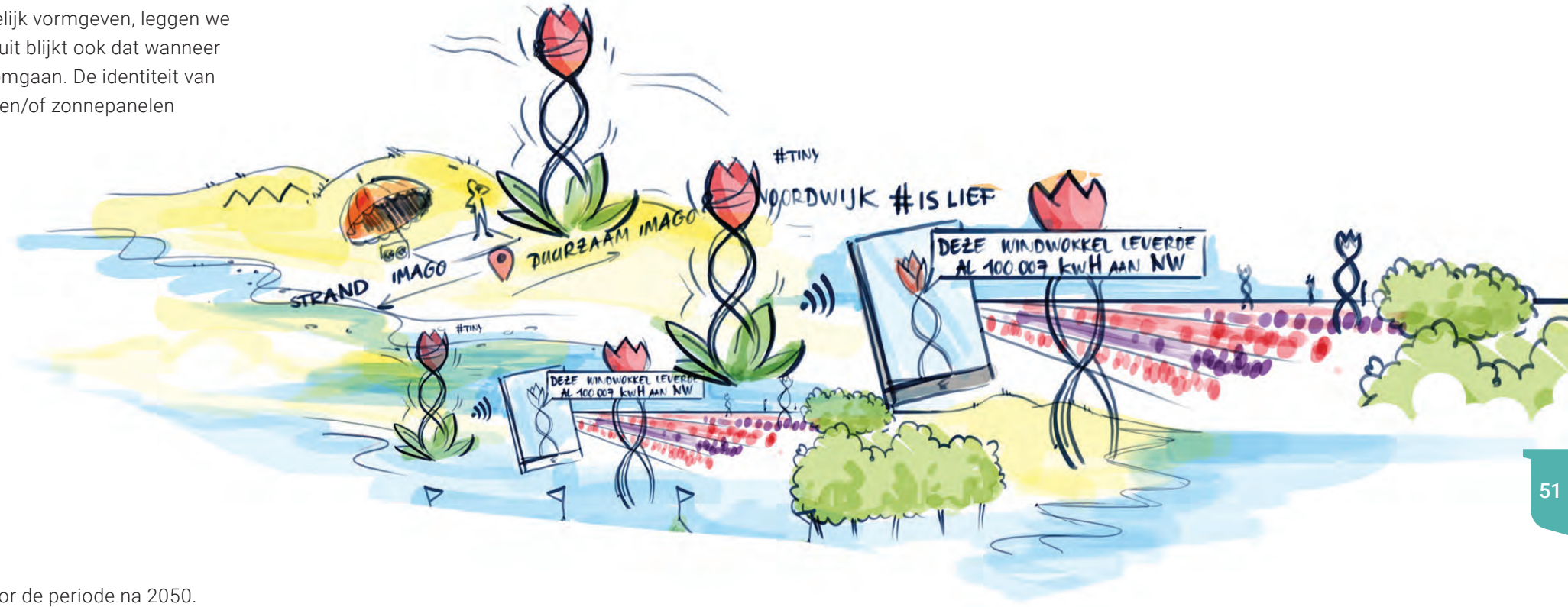
'Kleine' oplossingen, grote impact

Waar het om het terugdringen van klimaatverandering gaat is de inzet: een klimaatneutraal Noordwijk in 2050. Dit heeft gevolgen voor zowel bedrijven als voor wonen. Woningisolatie en inzet van zonnepanelen en warmtepompen is gewenst. Dit zijn de relatief 'kleine' oplossingen die een minimale impact hebben op onze omgeving, maar die bij elkaar opgeteld wél een substantiële bijdrage leveren aan de duurzame energietransitie.

Toch zijn we er met deze oplossingen nog lang niet. Ook grootschalige oplossingen zullen nodig zijn om de veranderingen op te vangen. Daarbij denken we bij voorkeur aan maatregelen weinig tot geen impact hebben op het landschap. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om aardwarmte. Ook kan, zodra dit op grotere schaal inzetbaar is, waterstof als energiedrager een rol gaan spelen bij de verduurzaming van onze energievoorziening.

Regionale Energie Strategie (RES)

Hoe groot de energieopgave is, en hoe we onze bijdrage aan de energietransitie uiteindelijk vormgeven, leggen we samen met onze regionale partners vast in een Regionale Energie Strategie (RES). Daaruit blijkt ook dat wanneer maatregelen gevolgen hebben voor het landschap we daar zeer zorgvuldig mee zullen omgaan. De identiteit van de gemeente en de dorpen is daarbij leidend. Maar in de toekomst kunnen windmolens en/of zonnepanelen onvermijdelijk blijken te zijn op de weg naar duurzame opwekking.

Kustversterking en watervoorziening

Wat klimaatbestendigheid betreft ligt de focus op versterking van de kuststrook, ook voor de periode na 2050. Daarnaast streven we naar een duurzaam en robuust watersysteem, met een hoge waterkwaliteit. We lozen straks geen regenwater meer in het riool, want dit water is onder andere in de bollenteelt hard nodig. Bovendien werken we samen aan initiatieven tot vergroening. Het vergroenen van tuinen en tegengaan van verstening zorgt dat we water beter vasthouden. In de directe woonomgeving is groen in de vorm van bosjes en bosschages ook belangrijk om hittestress tegen te gaan en de biodiversiteit te verbeteren. De aanleg van Tiny Woods zien we dan ook als een positieve verandering.

Biodiversiteit heeft ook in bredere zin onze aandacht. Noordwijk zet zich actief in voor de natuurlijke rijkdom die het landschap kenmerkt. En wil als een goede rentmeester waken over onze natuur, zodat die voor onze kinderen behouden blijft.

Wie is aan zet?

Iedereen is aan zet! Bij elke stap die we nemen, nemen we duurzaamheid mee. Ook waar het om economie, wonen en bereikbaarheid gaat. Met onze regionale partners leggen we de Regionale Energiestrategie vast, gevolgd door een Transitievisie Warmte in 2021. En als overheid geeft de gemeente Noordwijk daarbij het goede voorbeeld.

Hoe gaan we nu verder?

5. Hoe gaan we nu verder?

Met deze Omgevingsvisie voor Noordwijk ligt er een koers waardoor we nieuwe initiatieven en ideeën op waarde kunnen toetsen. Elk initiatief is van harte welkom. Bij elk initiatief luidt de vraag wel altijd: draagt het bij aan de gewenste toekomst van heel Noordwijk? Is dit in het algemeen belang?

Voor de gemeente betekent dit een andere manier van werken. Om te beginnen neemt de gemeente bij nieuwe initiatieven een positieve houding aan. Minder gericht op regels, meer op mogelijkheden. De gemeente zegt liever "Ja, mits..." dan "Nee, tenzij...". Waarbij met mits wordt bedoeld: mits het bijdraagt aan de toekomst van Noordwijk.

Faciliteren en ruimte maken

De gemeente helpt, faciliteert. En wil initiatieven die bijdragen aan het algemeen belang graag mogelijk maken en er mede invulling aan geven.

De gemeente gaat ruimte maken om met deze nieuwe rol te experimenteren, vooralsnog met de bestaande regels achter de hand. Wanneer een initiatief daadwerkelijk bijdraagt aan de gewenste toekomst van Noordwijk, zal de gemeente de regels daar - als het ook maar even kan - op afstemmen.

Zorgvuldig afwegen aan de Initiatieven Tafel

Elk initiatief dat bijdraagt aan het algemeen belang, aan de toekomst en het welzijn van heel Noordwijk, wordt zorgvuldig besproken en getoetst aan de Initiatieven Tafel. Alle relevante gemeentelijke disciplines worden aan één tafel gezet om het plan gezamenlijk te bespreken en te toetsen. Zo nodig sluiten ook externe partners aan, bijvoorbeeld het waterschap of de veiligheidsregio. Er vindt, kortom, een integrale toetsing plaats. Met als doel om het plan van een initiatiefnemer snel en efficiënt te toetsen.

Past het idee bij de uitgezette koers, onze identiteit? Dan kan er een 'ja' volgen. En een 'mits'. Om een eenvoudig voorbeeld te geven: ligt er een geweldig idee voor een aantrekkelijk evenement op tafel, dan zul je ook naar de parkeermogelijkheden moeten kijken.

Meer ruimte, meer verantwoordelijkheid

Met deze nieuwe manier van werken krijgen initiatiefnemers meer ruimte om hun plannen in te vullen. Zij krijgen daarmee ook meer verantwoordelijkheid. Het gaat voor de initiatiefnemer niet alleen om het realiseren van een plan binnen de regels; hij of zij moet ook gaan bekijken hoe het plan bijdraagt aan het algemeen belang. Deze omkering in het denken vraagt een andere houding van alle belanghebbenden en betrokkenen. Natuurlijk mogen ontwikkelingen óók in het belang van de initiatiefnemer zijn. De gemeente toetst of een plan goed is voor Noordwijk als geheel.

Positie in de regio

Met deze Omgevingsvisie geeft de gemeente Noordwijk ook aan hoe zij haar positie ziet in het grotere geheel. Dus in de regio en de Randstad. Het is niet zo dat vanuit andere overheden wordt aangegeven hoe onze gemeente hierin moet passen. Als gemeente hebben wij ook zelf een standpunt over onze rol in het grotere geheel. Wij staan voor heel Noordwijk, een unieke groene plek in de Randstad, waar rust, groen en ruimte ruimschoots aanwezig zijn.

Uitwerking in Omgevingsplan en Omgevingsprogramma

Naast de Omgevingsvisie omvat de nieuwe Omgevingswet ook het Omgevingsplan en het Omgevingsprogramma.

- De visie beschrijft wat de gemeente wil.
- Het programma maakt concreet hoe de gemeente dat wil realiseren.
- Het plan stelt de kaders waarbinnen dat moet gebeuren.

Omgevingsvisie, -plan en -programma vormen een onlosmakelijke eenheid.

Zaken die nu in deze Omgevingsvisie zijn genoemd, gaan we in het Omgevingsprogramma en het Omgevingsplan verder uitwerken. Ook zaken die nu kort benoemd zijn onder de noemer 'De basis op orde!,' (Inleiding hoofdstuk 4) zullen dan explicieter worden uitgewerkt. Dan gaat het om bijvoorbeeld om schoon water en schone lucht, voorkomen van milieuaantasting, ruimte voor kabels en leidingen, veiligheid, etc.

Door ervaring op te doen met de omgevingsvisie en experimenteerruimte te creëren kunnen nieuwe inzichten ontstaan. Deze kunnen we gebruiken bij het opstellen van het Omgevingsplan. Welke regels wil je behouden? Welke regels met de Omgevingsvisie achter de hand losser worden, zonder verlies van kwaliteit?

Regelmatig bijstellen

De vragen en ontwikkelingen die op onze gemeente af komen veranderen doorlopend. Ervaring leert dat het moeilijk is een voorspelling te doen voor over 10, laat staan 30 jaar. Plannen die voor zo'n lange periode gemaakt zijn, worden vrijwel altijd tussentijds bijgesteld. We hebben nu al te maken met onzekerheden. Hoe gaat de klimaatverandering werkelijk verlopen?

De zeespiegelstijging? En heel actueel: wat is de veerkracht van de economie, in relatie tot het Coronavirus?

Deze Omgevingsvisie geeft het beeld van de gewenste toekomst op dit moment. Wanneer situaties of inzichten veranderen, zal ook onze toekomstvisie moeten worden bijgesteld. Het is een cyclisch en dynamisch proces, waarbij ook het Omgevingsprogramma en het Omgevingsplan programma steeds weer worden geëvalueerd. Betrokkenheid van alle inwoners is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

Specifieke ideeën voor een dorp

Waar de gemeente wel zelf het initiatief neemt is bij de uitwerking van ideeën per dorp. Samen met inwoners gaan we op basis van een passend initiatief concreet aan de slag. In een vergelijkbaar, maar meer uitvoeringsgericht traject kijken we per dorp "Wat voor dorp willen we zijn?" Om vervolgens ook samen te kijken naar "Hoe krijgen we dit samen voor elkaar?"

Hartelijk dank aan alle 'visionairen'!

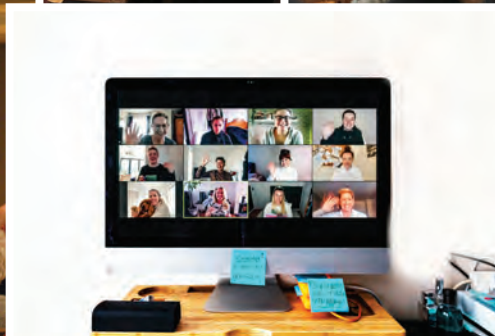
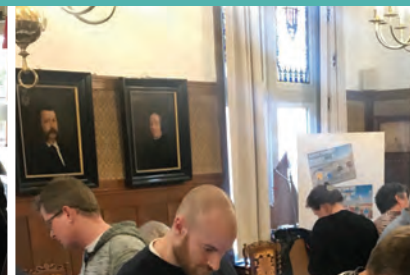
De ruim 30 teams die hun visies hebben uitgewerkt, en daarmee de basis hebben gelegd voor deze Omgevingsvisie, hebben zich met hart en ziel ingezet.

Wij willen alle ondernemers, inwoners en ambtenaren die samen enthousiast hebben nagedacht over onze toekomst heel hartelijk bedanken voor hun belangeloze werk! Naast hun inbreng in deze visie hebben zij ook al hele concrete voorstellen gedaan, die terug te vinden zijn op samen.noordwijk.nl

Met deze Omgevingsvisie willen we u en alle andere inwoners ook uitnodigen om ideeën uit te werken in een concreet initiatief. Zodanig, dat het heel Noordwijk ten goede komt.

Samen maken we Noordwijk. Het is dus niet meer vanzelfsprekend dat alleen de gemeente de initiatieven oppakt. Soms is de gemeente aan zet, soms pakken we samen ideeën op, soms zullen inwoners of ondernemers zelf aan de slag gaan. Hoe dan ook:

Op naar een mooie toekomst voor heel Noordwijk!

Borging van enkele fondsen

In deze Omgevingsvisie is een aantal onderwerpen opgenomen dat voor verevening (bovenplanse kosten) in aanmerking komt en waarvoor een bestemmingsreserve of een privaatsfonds is ingesteld. Het gaat daarbij om:

- Sociale woningbouw (zie ook hoofdstuk Wonen paragraaf beleidsinzet). Alle kosten die volgens de Wro en het Bro in aanmerking komen voor kostenverhaal vormen een bestedingsdoel indien het percentage sociale woningbouw uitstijgt boven het op enig moment vastgestelde minimale percentage en er sprake is van een verlieslocatie. Bij locaties waar het gewenste percentage aantoonbaar niet haalbaar is, moet een bijdrage betaald worden door de initiatiefnemer/ontwikkelaar. Alle ontwikkellocaties hangen in dit verband met elkaar samen.

- Parkeren. Het bestedingsdoel betreft openbare parkeerplaatsen op maaiveld of gebouwde voorzieningen, voor zover uiteraard sprake is van een onrendabele top.

Duurzaamheid Toerisme Diversiteit Fijn wonen *Vrijheid*
Identiteit Buurtinitiatieven Bereikbaarheid
Geluk Samen Ondernemers Prettig Samenleven
Kracht Groenvoorzieningen Toekomst **Vertrouwen**

Deze omgevingsvisie is samengesteld uit 30 toekomstvisies, gemaakt door inwoners, ondernemers, ambtenaren en andere betrokkenen bij de gemeente Noordwijk.

In deze omgevingsvisie wordt de gewenste koers en identiteit voor de toekomst van Noordwijk beschreven. We nodigen iedereen uit hieraan bij te dragen.

September 2020